

Přílohy

Příloha 1

Informovaný souhlas pro ředitelky MŠ

FAKULTA
HUMANITNÍCH STUDIÍ
Univerzita Karlova

Prosbu o souhlas s realizací diplomních výzkumů k tématu „Screening pregramotnostních dovedností v předškolním věku“

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

obracím se na Vás s laskavou žádostí o spolupráci ve výzkumném projektu, jehož cílem je vytvoření screeningové testové baterie pro mapování jazykového a gramotnostního vývoje dětí v předškolním a raném školním věku.

Nástroj by měl do budoucna sloužit pro včasné odhalení dětí ohrožených specifickými poruchami učení a bude přístupný pedagogické veřejnosti. Projekt je realizován jako magisterský diplomní projekt Marty Pustkové a bakalářský diplomní projekt Elišky Čermákové pod vedením doc. PhDr. Gabriely Seidlové Málkové, PhD., která se problematikou vývoje gramotnostních a jazykových dovedností dlouhodobě odborně zabývá.

Ve vaší mateřské škole hledáme děti, které by na základě informovaného souhlasu rodičů mohly být zařazeny do našeho výzkumu. Děti, jejichž rodiče udělí souhlas se zařazením do výzkumu, budou pracovat v rámci individuálního setkání s jednou z výzkumnic. V průběhu dvou cca čtvrtročních setkání budou děti hravou formou (například ukazování na obrázky apod.) plnit úkoly zaměřené na posouzení jejich jazykových a gramotnostních schopností (např. fonemického povědomí, porozumění písmenům apod.). Děti ve vaší mateřské škole bychom rády navštívily do konce školního roku 2022/2023. S dětmi v mateřské škole bude pracovat naše kolegyně Eliška Čermáková.

Pro práci s dětmi potřebujeme místnost, kde bude možné s jednotlivými dětmi nerušeně pracovat. Ujišťujeme vás, že výsledky testování jednotlivých dětí zpracováváme a vyhodnocujeme jako anonymní. Každé dítě, jehož rodiče dají souhlas s účastí ve výzkumu, má pro potřebu archivace a zpracování výzkumných dat přidělen kód, pod nímž v průběhu celého výzkumu vystupuje. Tento kód není nikdy spojován se skutečným jménem dítěte. Při realizaci tohoto výzkumu ctíme v aktuálním evropském kontextu sdílené principy etického přístupu ve výzkumu. Proto konkrétní výsledky testování jednotlivých dětí sdělujeme učitelům v mateřské škole jen na základě případného písemného souhlasu rodičů (zákonného zástupce) dítěte. Výzkum, pro který Vás žádáme o spolupráci, nesleduje žádné komerční záměry a slouží pouze pro potřeby tvorby uvedeného screeningového nástroje, diplomových

Fakulta humanitních studií UK; Katedra psychologie a věd o životě

Pátkova 2137/5, 182 00 Praha 8 – Libeň

<https://psychologie.fhs.cuni.cz/FHSTVP-1.html>;

FAKULTA
HUMANITNÍCH STUDIÍ
Univerzita Karlova

prací, případně také odborných publikací, ve kterých nebude žádným způsobem možné identifikovat žádné z dětí ani Vaši mateřskou školu.

Případné další podrobnosti k procedurám získávání výzkumných dat nebo k realizaci tohoto výzkumu Vám mohu poskytnout já, či můžete kontaktovat doc. Málkovou prostřednictvím emailu či telefonu uvedeného v záhlaví tohoto dopisu. Samozřejmě budu/budeme vstupovat do školy vždy pouze po předchozí dohodě s Vámi a vašim pedagogickým personálem.

Ráda bych Vás požádala o osobní schůzku, kde bychom se domluvili/y na podrobnostech realizace naší spolupráce. Pokud se rozhodnete nám poskytnout zázemí a spolupráci pro realizaci výzkumu, poprosím Vás o podpis níže přiloženého informovaného souhlasu pro ředitele/ky mateřské školy. Informovaný souhlas ale samozřejmě můžete podepsat až v průběhu našeho osobního setkání.

Za laskavou spolupráci předem děkujeme.

Fakulta humanitních studií UK; Katedra psychologie a věd o životě

Pátkova 2137/5, 182 00 Praha 8 – Libeň

<https://psychologie.fhs.cuni.cz/FHSTVP-1.html>;

FAKULTA
HUMANITNÍCH STUDIÍ
Univerzita Karlova

**Souhlas ředitele/ředitelky mateřské školy s realizací diplomních výzkumů FHS UK
„Screening pregramotnostních dovedností v předškolním věku“**

Souhlasím s tím, aby v mateřské škole (doplňte název školy) probíhal sběr dat pro výzkumný projekt Bc. Marty Pustkové „Screening vývojové úrovně gramotnostních dovedností v předškolním věku“ a Elišky Čermákové „Vývojový gradient počátečního čtení“.

Jméno ředitele/ředitelky mateřské školy:

Adresa školy:

Telefon, E-mail na kontaktní osobu v mateřské škole:

.....

V dne

.....
podpis ředitele/ředitelky mateřské školy

Fakulta humanitních studií UK; Katedra psychologie a věd o životě

Pátkova 2137/5, 182 00 Praha 8 – Libeň

<https://psychologie.fhs.cuni.cz/FHSTVP-1.html>;

Příloha 2

Informovaný souhlas pro rodiče

FAKULTA
HUMANITNÍCH STUDIÍ
Univerzita Karlova

Prosbu o souhlas s realizací diplomních výzkumů k tématu „Screening vývojové úrovně gramotnostních dovedností v předškolním věku“.

Vážení rodiče,

Obracíme se na Vás s žádostí o spolupráci ve výzkumném diplomním projektu zaměřeném na tvorbu pomůcek pro zjišťování připravenosti předškoláků na čtení a psaní. Cílem naší práce je sestavit a následně při práci v mateřských školách ověřit soubor šesti testových úloh pro orientační posouzení jazykového a gramotnostního vývoje dětí (s pracovním názvem miniMABEL). MiniMABEL připravujeme proto, aby pomáhal v mateřských školách včasné identifikaci dětí rizikových z hlediska rozvoje gramotnostních dovedností. Svou ochotu podpořit naši práci a umožnit nám pracovat s vaším dítětem můžete vyjádřit podpisem informovaného souhlasu přiloženého k tomuto dopisu.

Momentálně máme k dispozici soubor návrhů testových úloh, které ve své podstatě přizpůsobují stávající a v poradenské praxi hojně užívanou psychodiagnostickou testovou baterii MABEL (<https://www.eldel-mabel.net/cz/>) Testovou sadu miniMABEL, kterou nyní vytváříme, potřebujeme prověřit při práci s typicky se vyvíjejícími předškolními dětmi, jejichž mateřským jazykem je čeština. Dovolujeme si Vás proto oslovit s prosbou o souhlas se zařazením Vašeho dítěte do studie, která nám pomůže navržené úlohy MiniMABEL ověřit. Podstatou naší práce s dětmi je zadávání jednotlivých prověřovaných úloh z MiniMABEL jednotlivým dětem a sledování jejich odpovědí i způsobu práce s prověřovanými úlohami MiniMABEL.

Práce s dětmi zařazenými do naší studie bude probíhat do konce školního roku 2022/2023. Ve Vaší MŠ bude s dětmi pracovat Eliška Čermáková. S každým dítětem realizuje dvě setkání (mohou být ve stejný den) v celkovém čase cca 45 minut. Během setkání dítě hravou formou plní úkoly z MiniMABEL sestavené tak, aby umožňovaly posouzení připravenosti na čtení a psaní (např. určování hlásek ve slovech, pojmenování obrázků apod.). Při práci s dětmi se snažíme přizpůsobit režimu MŠ a naše činnosti plánujeme v souladu s harmonogramem aktivit ve třídách. Do škol budeme vstupovat pouze po předchozí dohodě s vedením školy, bez akutních zdravotních potíží.

Výsledky práce s každým dítětem slouží pouze pro účely výše uvedené studie a diplomových prací s ní spojených. Bez písemného souhlasu zákonného zástupce je nesdělujeme třetím osobám (včetně

Fakulta humanitních studií UK; Katedra psychologie a věd o životě

Pátkova 2137/5, 182 00 Praha 8 – Libeň

<https://psychologie.fhs.cuni.cz/FHSTVP-1.html>

pracovníků MŠ). Každé dítě má v datovém archivu naší studie svůj identifikační kód, který mu na začátku výzkumu přidělíme, a následně s ním zacházíme místo jména či jiných osobních identifikačních údajů dítěte. V archivu výzkumu se tak nikde neobjevuje současně kód dítěte a jeho jméno. Vámi podepsaný informovaný souhlas (IS) ukládáme na bezpečném uzamykatelném místě na FHS UK a po ukončení výzkumu jej skartujeme. Součástí IS je dotaz na datum narození dítěte. Tento údaj zjišťujeme pouze pro určení přesného věku dítěte v době testování, abychom mohly dobře vyhodnotit výsledky jeho práce. Tento údaj následně v našem archivu nespojujeme se jménem konkrétního dítěte. Plnění jednotlivých úloh v průběhu práce s dítětem ve škole zaznamenáme do záznamového archu, který je opatřen pouze kódem, nikoliv jménem dítěte a pomáhá nám dobře zaznamenávat odpovědi dítěte. Při práci s dítětem také pořizujeme pomocí diktafonu záznam jeho odpovědí. Takto pořízené zvukové nahrávky nám slouží pouze pro přesnější zpracování údajů získaných při práci s dětmi, dávají nám možnost zkontrolovat správnost zapsaných údajů na záznamovém archu (například pokud dítě poskytuje delší odpovědi a nechceme proceduru držovat zapisováním). Audio nahrávky uchováváme na uzamčených externích úložištích FHS UK jen po nezbytně nutnou dobu, kromě členů řešitelského týmu je nezpřístupňujeme žádným dalším osobám. Jakmile vytvoříme přesný přepis dat získaných při práci s jednotlivými dětmi, audionahrávku smažeme.

Zaměstnanci katedry psychologie a věd o životě FHS UK se v minulosti podíleli na realizaci řady podobně zaměřených studií. Máme proto zkušenost s dodržováním etických principů pro výzkumnou práci s dětmi ve školských zařízeních. Údaje a informace, které v průběhu studie od dětí získáme, budou zpracovány a případně také dočasně archivovány v souladu s ustanovením čl. 13 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016, obecného nařízení O ochraně osobních údajů („GDPR“).

Prosíme Vás nyní o vyjádření souhlasu se zařazením Vašeho dítěte do naší studie, a to prostřednictvím přiloženého formuláře Informovaného souhlasu. Vyplněný formulář po vyplnění předejte učitelí/učitelce ve Vaší MŠ. V případě, že nebudete se zařazením Vašeho dítěte souhlasit, nemusíte udávat žádný důvod a nevyplývají z toho pro Vás žádné negativní důsledky. Pokud se rozhodnete v průběhu studie spolupráci s námi ukončit, Vaše rozhodnutí budeme respektovat. Pokud Vaše dítě nebude chtít s námi ve škole spolupracovat, budeme to respektovat. Na děti nevytváříme žádný nátlak.

Předem Vám děkujeme za Vaši vstřícnost a těšíme se na setkání s Vaším dítětem!

Jménem realizačního týmu

Martina Pustková

2. 5. 2023

Informovaný souhlas rodiče (zákonného zástupce)
se zařazením dítěte do studie FHS UK realizované v rámci projektu
MiniMABEL – Screening vývojové úrovně gramotnostních dovedností v předškolním věku

Jméno a příjmení dítěte:

.....

Datum narození dítěte:

.....

Jméno a příjmení zákonného zástupce:

.....

Prohlášení zákonného zástupce dítěte:	Prosíme křížkujte pro vyjádření souhlasu
1. Potvrzuji, že jsem si přečetl/a průvodní dopis informovaného souhlasu týkajícího se výše uvedeného výzkumu a porozuměl/a mu.	
2. Vyslovuji svůj souhlas s účastí mého dítěte do studie MiniMABEL.	
3. Souhlasím s pořizováním zvukového záznamu průběhu práce s mým dítětem.	

V

dne

Podpis zákonného zástupce dítěte.....

Příloha 3

Porovnání Z-score u všech participantů

Porovnání Z-score

● Čtení slov ● Znalost písmen ● Izolace hlásek ● RAN

